

สรุปผลการดำเนินการ :-

กลุ่มบริหารสินทรัพย์ ได้ดำเนินการพัฒนาทักษะ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ ให้กับบุคลากรในหน่วยงานตามขอบเขตการสอนโดยสรุปดังนี้

๑.ความหมายของป่าตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้

๒.สรุปข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องในการขออนุญาตใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้

๓.แนวทางในการแก้ไขปัญหา กรณีส่วนราชการเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาต ตามมติกรม. เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓

๑.ความหมายของป่าตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้

พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔

มาตรา ๔ (๑) “ป่า” หมายความว่า ที่ดินที่ยังมิได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดิน

พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗

มาตรา ๔ “ป่า” หมายความว่า ที่ดิน รวมตลอดถึง ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บาง ลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลที่ยังมิได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมาย

๒.สรุปข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องในการขออนุญาตใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้

- พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ป่าสงวนแห่งชาติ

ขอใช้พื้นที่ตามมาตรา ๑๓/๑, ๑๖, ๑๗, ๑๘ และ ๒๐

นอกจากนิตยตามกฎหมายแล้ว
ยังมีพื้นที่ใดบ้างที่ต้องขออนุญาต

-ที่ราชพัสดุที่ขึ้นทะเบียนแล้วแต่ตัวอาคาร แต่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนที่ดิน

-พื้นที่ที่ไม่มีหลักฐานการครอบครอง สปก.๔-๐๑ หรือพื้นที่ส่งมอบให้ สปก. ไม่มีการกันคั่นกรมป่าไม้ สปก.ประกาศพระราชกฤษฎีกา กำหนดเขตปฏิรูปที่ดินแล้ว แต่ยังไม่มีการแจ้งแผนงานและงบประมาณที่จะดำเนินการ ส.ป.ก.ยังไม่ได้เข้าดำเนินการปฏิรูปที่ดิน สปก.ต้องมีหนังสือยืนยันว่าไม่ประสงค์นำพื้นที่ดังกล่าวไปทำการปฏิรูป (ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑/๑๕๒๓ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๔)

ป่า ตามมาตรา ๔ (๑)

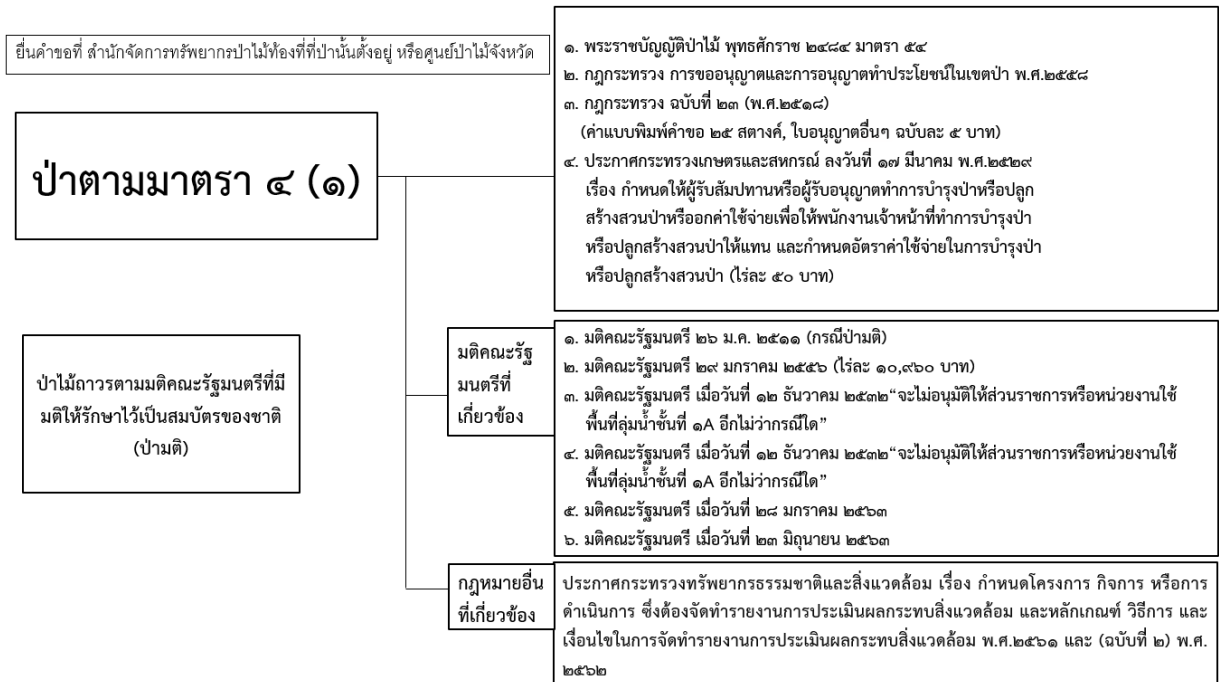
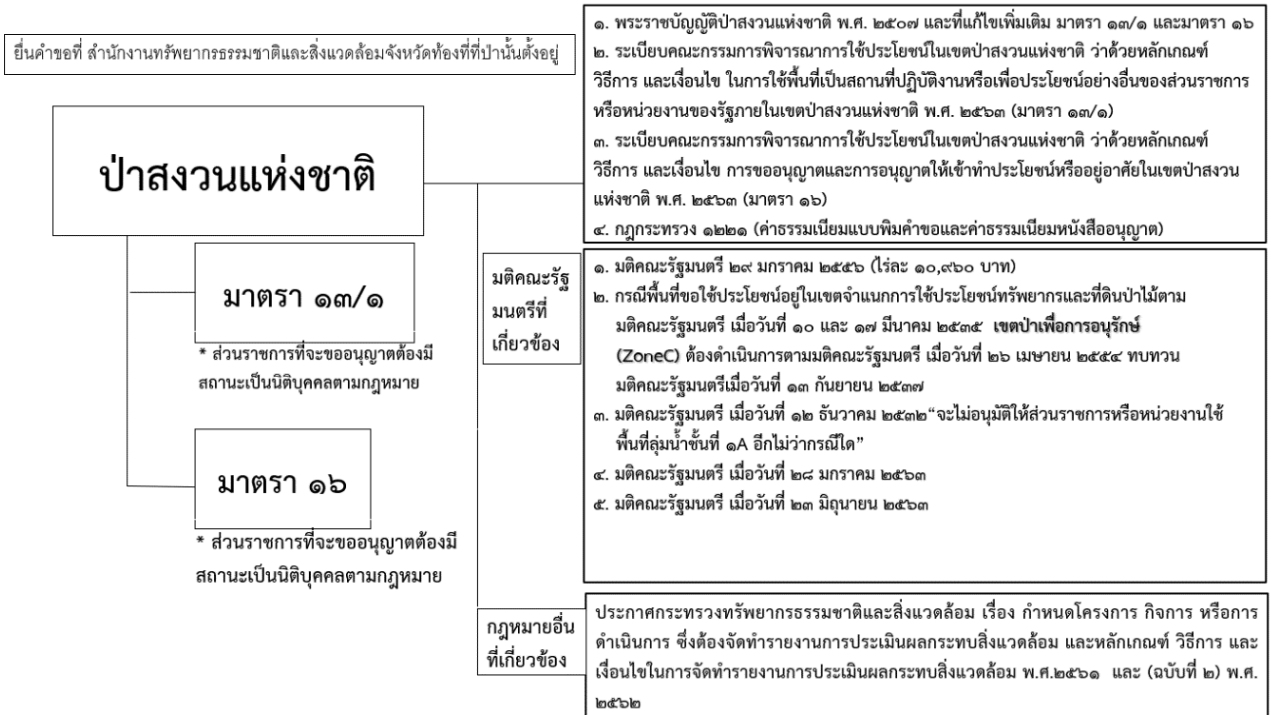
แห่งพรบ.ป่าไม้ ๒๔๘๔

ขอใช้พื้นที่ตามมาตรา ๕๔

นอกจากนิตยตามกฎหมายแล้ว
ยังมีพื้นที่ใดบ้างที่ต้องขอตามมาตรา ๕๔

-ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันเป็นที่ ทำเลเลี้ยงสัตว์ และที่นสส. (ตามกฤษฎีกาตีความ เรื่องเสร็จที่ ๙๒๑/๒๕๕๘ กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้หารือ)

-ที่ราชพัสดุที่ขึ้นทะเบียนแล้วแต่ตัวอาคาร แต่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนที่ดิน

๓.แนวทางในการแก้ไขปัญหา กรณีส่วนราชการเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาต ตามมติ ครม. เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓

โดยมีหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- หนังสือกรมป่าไม้ ด่วน ที่ ทส ๑๖๐๒.๔๒/๑๘๕๒๔ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๓ เรื่อง การเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ และขอผ่อนผันมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ ในกรณีที่ปรากฏว่ายังมีส่วนราชการใดเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาต ให้ส่วนราชการยื่นคำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ภายใน ๑๘๐ วัน (ภายในวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๓)

- หนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ทส ๑๖๐๒.๔๒/๘๔๘๖ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เรื่อง ขอยกเวลาในการยื่นคำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ โดยได้ขยายเวลาในการยื่นคำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ ภายใน ๑๒๐ วัน นับจากวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้ขยายเวลาในการยื่นคำขออนุญาต (สิ้นสุดการยื่นคำขอวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๔)

การยื่นคำขออนุญาต

ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ยื่นแบบคำขออนุญาต และแนบภาพถ่ายทางอากาศ (Google earth) แสดงบริเวณพื้นที่ที่ขออนุญาตโดยสังเขป มาพร้อมคำขออนุญาต ส่วนเอกสารอื่นให้ส่งตามภายหลัง และหลังจากมีการยื่นคำขออนุญาตแล้วทางส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐจะต้องมีการรายงานกลับไปยังต้นสังกัดให้รับทราบ เพื่อให้ต้นสังกัดได้รวบรวมคำขออนุญาตรายงานกลับมายังกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพราะหากหน่วยงานของรัฐหรือส่วนราชการใด ที่ยื่นคำขอไม่ครบจะถือว่าหน่วยงานนั้น ๆ เข้าใช้พื้นที่ป่าไม้โดยมิชอบด้วยกฎหมาย

หน่วยงานที่ดำเนินการยื่นคำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาต ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ มีดังนี้

๑.ที่ป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา ๑๓ ทวิ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ยื่นแบบ ป.ส.๑๗ และ ป.ส.๒๐)

๒.ป่าไม้ถาวร มาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ (ยื่นแบบ ป.๘๔-๑)

๓.ที่สาธารณประโยชน์ ตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ (ยื่นแบบ ป.๘๔-๑)

ค่าใช้จ่ายในการปลูกป่าทดแทน

หน่วยงานของรัฐที่มีความประสงค์จะเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ ต้องมีหนังสือยืนยันการตั้งงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการปลูกป่าทดแทน เป็นเงินอัตราไร่ละ ๑๐,๙๖๐ บาท และเมื่อได้รับการอนุญาตให้เข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้เรียบร้อยแล้ว ให้ขอรับการจัดสรรงบประมาณกับสำนักงบประมาณเพื่อชำระค่าปลูกป่าทดแทนกับกรมป่าไม้ตามจำนวนพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตกับกรมป่าไม้ต่อไป ทั้งนี้กรมป่าไม้ได้มีแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ ตามแนวทางมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ โดยกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหากรณีส่วนราชการหรือองค์การของรัฐเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้

ก่อนได้รับอนุญาต โดยมีให้ส่วนราชการทุกหน่วยงานจัดสรรงบประมาณให้แก่โครงการที่ดำเนินการโครงการในพื้นที่ป่าไม้ที่ยังไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้พื้นที่ป่าไม้ และหากหน่วยงานของกรมฯ จะดำเนินโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก/ระบบส่งน้ำทางท่อ/ถังเก็บน้ำ/ประปาภูเขาในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ต้องทำโครงการร่วมกับเจ้าหน้าที่ป่าไม้ ตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ กรมป่าไม้จะไม่คิดค่าใช้จ่ายในการปลูกป่าทดแทน

มาตรการแก้ไขปัญหากรณีที่ส่วนราชการหรือองค์กรของรัฐ เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาต รวม ๕ ข้อ

๑. ผ่อนผันให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐใช้พื้นที่ต่อไป โดยให้ดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบและกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ ซึ่งได้ยื่นคำขออนุญาตไว้แล้ว หรือยื่นคำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ภายใน ๑๘๐ วัน นับตั้งแต่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบ

๒. ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการประเภทต่าง ๆ ตามแนวทางปฏิบัติที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้กำหนดไว้ ให้ถูกต้องตามระเบียบและกฎหมายต่อไป

๓. หากปรากฏว่ายังมีส่วนราชการหรือองค์กรของรัฐใด เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาตอีก ซึ่งเป็นการปฏิบัติไม่ชอบด้วยกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ ให้กรมป่าไม้จะพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายโดยเคร่งครัด

๔. มิให้ส่วนราชการทุกหน่วยงานจัดสรรงบประมาณให้แก่โครงการที่ดำเนินการในพื้นที่ป่าไม้ที่ยังไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้พื้นที่ป่าไม้

๕. ในกรณีฉุกเฉินและมีความจำเป็นในการปรับปรุงและซ่อมแซม เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนของราษฎร ให้สามารถดำเนินการไปพลางก่อนได้ และแจ้งให้กรมป่าไม้ทราบภายหลัง เช่น กรณีเกิดเส้นทางหรือถนน ที่ยังไม่ได้รับอนุญาต ถูกน้ำไหลบ่า ทำให้ทางขาด ประชาชนจำนวนมากได้รับความเดือดร้อน ซึ่งต้องเป็นกรณีฉุกเฉิน และจำเป็นจริง ๆ

กรมป่าไม้

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้
ตามแนวทางมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓

ส่วนอนุญาตใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าไม้
สำนักการอนุญาต

ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องในการขออนุญาตใช้พื้นที่ป่าไม้

พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

กรมป่าไม้

“ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้”

พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔

มาตรา ๔ (๑) “ป่า” หมายความว่า ที่ดินที่ยังมีได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดิน

พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗

มาตรา ๔ “ป่า” หมายความว่า ที่ดิน รวมตลอดถึง ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บาง ลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลที่ยังมีได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมาย

“ป่าสงวนแห่งชาติ” หมายความว่า ป่าที่ได้กำหนดให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๔

มาตรา ๔(๑) “ที่ดิน” หมายความว่า พื้นที่ดินทั่วไป และให้หมายความรวมถึง ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บาง ลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลด้วย

“อุทยานแห่งชาติ” หมายความว่า ที่ดินที่ได้กำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.๒๕๓๕

“ป่าคุ้มครอง” และ “ป่าสงวน” ตามพระราชบัญญัตินี้มีสถานะเป็น “ป่าสงวนแห่งชาติ” ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗

ป่าสงวนแห่งชาติ

ระเบียบคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการใช้พื้นที่เป็นสถานที่ปฏิบัติงานหรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่นของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓ (มาตรา ๑๓/๑)

ระเบียบคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การขออนุญาตและการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓ (มาตรา ๑๖)

ป่า ๒๔๘๔

(ป่า ๘๔ ปกติ)

(ป่า ๘๔ ป่ามติ)

กฎกระทรวง การขออนุญาตและการอนุญาตทำประโยชน์ในเขตป่า พ.ศ. ๒๕๕๘

ป่าสงวนแห่งชาติ

ขอใช้พื้นที่ตามมาตรา ๑๓/๑, ๑๖, ๑๗, ๑๘ และ ๒๐

นอกจากนิยามตามกฎหมายแล้ว
ยังมีพื้นที่ใดบ้างที่ต้องขออนุญาต

-ที่ราชพัสดุที่ขึ้นทะเบียนแล้วแต่ตัวอาคาร แต่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนที่ดิน

-พื้นที่ที่ไม่มีหลักฐานการครอบครอง สปก.๔-๐๑ หรือพื้นที่ส่งมอบให้ สปก. ไม่มีการกันดินกรมป่าไม้ สปก.ประกาศพระราชกฤษฎีกา กำหนดเขตปฏิรูปที่ดินแล้ว แต่ยังไม่มีการวางแผนงานและงบประมาณที่จะ ดำเนินการ ส.ป.ก.ยังไม่ได้เข้าดำเนินการปฏิรูปที่ดิน สปก.ต้องมี หนังสือยืนยันว่าไม่ประสงค์นำพื้นที่ดังกล่าวไปทำการปฏิรูป (ตาม หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการปฏิรูป ที่ นร ๐๙๐๑/ ๑๕๒๓ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๔)

ป่า ตามมาตรา ๔ (๑)

แห่งพรบ.ป่าไม้ ๒๕๘๔

ขอใช้พื้นที่ตามมาตรา ๕๔

นอกจากนิยามตามกฎหมายแล้ว
ยังมีพื้นที่ใดบ้างที่ต้องขอตามมาตรา ๕๔

-ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันเป็นที่ ทำเลเลี้ยงสัตว์ และที่นสล. (ตามกฤษฎีกาตีความ เรื่องเสร็จที่ ๙๒๑/ ๒๕๕๘ กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้หารือ)

-ที่ราชพัสดุที่ขึ้นทะเบียนแล้วตัวอาคาร แต่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนที่ดิน

มาตรการแก้ไขปัญหากรณีที่ส่วนราชการหรือองค์การของรัฐ เข้า ทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาต รวม ๕ ข้อ

๑. ผ่อนผันให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐใช้พื้นที่ต่อไป โดยให้ดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบและกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ ซึ่งได้ยื่น คำขออนุญาตไว้แล้ว หรือยื่นคำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ภายใน ๑๘๐ วัน นับตั้งแต่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบ

๒. ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการประเภทต่าง ๆ ตามแนวทาง ปฏิบัติที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้กำหนดไว้ ให้ถูกต้องตามระเบียบและกฎหมายต่อไป

๓. หากปรากฏว่ายังมีส่วนราชการหรือองค์การของรัฐใด เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาตอีก ซึ่งเป็นการปฏิบัติไม่ชอบด้วย กฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ ให้กรมป่าไม้จะพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายโดยเคร่งครัด

๔. มิให้ส่วนราชการทุกหน่วยงานจัดสรรงบประมาณให้แก่โครงการที่ดำเนินการในพื้นที่ป่าไม้ที่ยังไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้พื้นที่ป่าไม้

๕. ในกรณีฉุกเฉินและมีความจำเป็นในการปรับปรุงและซ่อมแซม เพื่อแก้ไขความเดือดร้อนของราษฎร ให้สามารถดำเนินการไปพลาง ก่อนได้ และแจ้งให้กรมป่าไม้ทราบภายหลัง เช่น กรณีเกิดเส้นทางหรือถนน ที่ยังไม่ได้รับอนุญาต ถูกน้ำไหลบ่า ทำให้ทางขาด ประชาชนจำนวนมากได้รับความเดือดร้อน ซึ่งต้องเป็นกรณีฉุกเฉิน และจำเป็นจริง ๆ

ป่าสงวนแห่งชาติ

มาตรา ๑๓/๑ → ไม่เสียค่าธรรมเนียมประกาศ ปส.๑๙
 → ชำระค่าปลูกป่าทดแทนตามมติ ๒๙ ม.ค. ๕๖ ไร่ละ ๑๐,๙๖๐ บาท
 (๑๐,๙๖๐ * จำนวนเนื้อที่ที่ได้รับอนุญาต)

มาตรา ๑๖ → ค่าธรรมเนียมหนังสืออนุญาตตามกฎกระทรวง ๑๒๒๑
 → ชำระค่าปลูกป่าทดแทนตามมติ ๒๙ ม.ค. ๕๖ ไร่ละ ๑๐,๙๖๐ บาท
 (เฉพาะกรณีส่วนราชการ)(๑๐,๙๖๐ * จำนวนเนื้อที่ที่ได้รับอนุญาต)
 ชำระค่าปลูกป่าชดเชยตามเงื่อนไข ไร่ละ ๑๐,๙๖๐ บาท (ต้อง
 คุณก็เท่าแล้วแต่เงื่อนไข) (๑๐,๙๖๐*จำนวนเท่า*จำนวนเนื้อที่ที่ได้รับอนุญาต)

มาตรา ๑๗ → ค่าธรรมเนียมหนังสืออนุญาตตามกฎกระทรวง ๑๒๒๑

มาตรา ๒๐ → ค่าธรรมเนียมหนังสืออนุญาตตามกฎกระทรวง ๑๒๒๑
 → ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่องกำหนดอัตราค่าตอบแทน
 ให้ผู้รับอนุญาตทำการปลูกสร้างสวนป่าหรือปลูกไม้ยืนต้นต้องชำระให้แก่รัฐบาล

ป่า ๒๕๘๔

๑. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๓ (พ.ศ.๒๕๑๘)
๒. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม พ.ศ.๒๕๒๙ เรื่อง กำหนดให้ผู้รับสัมปทานหรือผู้รับอนุญาตทำการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่าหรือออกค่าใช้จ่ายเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่าให้แทน และกำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่า
๓. ชำระค่าปลูกป่าทดแทนตามมติ ๒๙ ม.ค. ๕๖ ไร่ละ ๑๐,๙๖๐ บาท (เฉพาะกรณีส่วนราชการ) (๑๐,๙๖๐ * จำนวนเนื้อที่ที่ได้รับอนุญาต)

ยื่นคำขอที่ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดท้องที่ที่ป่านั้นตั้งอยู่

ป่าสงวนแห่งชาติ

มาตรา ๑๓/๑

* ส่วนราชการที่จะขออนุญาตต้องมี
สถานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย

มาตรา ๑๖

* ส่วนราชการที่จะขออนุญาตต้องมี
สถานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย

มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๓/๑ และมาตรา ๑๖
๒. ระเบียบคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไข ในการใช้พื้นที่เป็นสถานที่ปฏิบัติงานหรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่นของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓ (มาตรา ๑๓/๑)
๓. ระเบียบคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไข การขออนุญาตและการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓ (มาตรา ๑๖)
๔. กฎกระทรวง ๑๒๒๑ (ค่าธรรมเนียมแบบพิมพ์คำขอและค่าธรรมเนียมหนังสืออนุญาต)

๑. มติคณะรัฐมนตรี ๒๙ มกราคม ๒๕๕๖ (ไร่ละ ๑๐,๙๖๐ บาท)

๒. กรณีพื้นที่ขอใช้ประโยชน์อยู่ในเขตจำแนกการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๐ และ ๑๗ มีนาคม ๒๕๓๕ เขตป่าเพื่อการอนุรักษ์ (ZoneC) ต้องดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๔ ทบพวนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๓๗

๓. มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๓๒ "จะไม่อนุมัติให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑A อีกไม่ว่ากรณีใด"

๔. มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๓

๕. มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม พ.ศ.๒๕๖๑ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

ยื่นคำขอที่ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ท้องที่ที่ป่านั้นตั้งอยู่ หรือศูนย์ป่าไม้จังหวัด

ป่าตามมาตรา ๔ (๑)

ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรีที่มี
มติให้รักษาไว้เป็นสมบัติของชาติ
(ป่ามรดก)

มติคณะรัฐมนตรี
มติที่
เกี่ยวข้อง

กฎหมายอื่น
ที่เกี่ยวข้อง

- ๑. พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ มาตรา ๕๔
- ๒. กฎกระทรวง การขออนุญาตและการอนุญาตทำประโยชน์ในเขตป่า พ.ศ.๒๕๕๘
- ๓. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๓ (พ.ศ.๒๕๕๘)
(ค่าแบบพิมพ์คำขอ ๒๕ สตางค์, ใบอนุญาตอื่นๆ ฉบับละ ๕ บาท)
- ๔. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม พ.ศ.๒๕๒๙ เรื่อง กำหนดให้ผู้รับสัมปทานหรือผู้รับอนุญาตทำการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่าหรือออกค่าใช้จ่ายเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่าให้แทน และกำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่า (ไว้ละ ๕๐ บาท)

- ๑. มติคณะรัฐมนตรี ๒๖ ม.ค. ๒๕๑๑ (กรณีป่ามรดก)
- ๒. มติคณะรัฐมนตรี ๒๙ มกราคม ๒๕๕๖ (ไว้ละ ๑๐,๙๖๐ บาท)
- ๓. มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๓๒ "จะไม่อนุมัติให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑A อีกไม่ช้ากว่ากรณีใด"
- ๔. มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๓๒ "จะไม่อนุมัติให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑A อีกไม่ช้ากว่ากรณีใด"
- ๕. มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๓
- ๖. มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม พ.ศ.๒๕๖๑ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา 19

แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507

**อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙
แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗**

บัญญัติว่า “เพื่อประโยชน์ในการควบคุม ดูแล รักษาหรือบำรุงป่าสงวนแห่งชาติ อธิบดีมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้” ดังนั้น ตามความในมาตรานี้ต้องเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ โดยกิจกรรมที่จะดำเนินการต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในการควบคุม ดูแล รักษาหรือบำรุงป่าสงวนแห่งชาติ เท่านั้น

ข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณา

๑. จัดทำแผนที่และลงค่าพิกัดทางภูมิศาสตร์ (GPS) พื้นที่ที่จะดำเนินการให้ชัดเจน
๒. รูปแบบโครงการ ต้องแสดงรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินโครงการ พร้อมระบุที่มาของงบประมาณให้ชัดเจน
๓. ความเห็นของผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่

การสั่งการเพื่อเข้าดำเนินการเพื่อควบคุม ดูแล รักษาฯ ออกเป็นประกาศกรมป่าไม้

แนวทางในการดำเนินการจัดทำโครงการร่วม

๑. โครงการนั้น เป็นโครงการที่ทรงมีพระราชดำริตรง
๒. โครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก/ระบบส่งน้ำทางท่อ/ดึงเก็บน้ำ/ประปาภูเขา ให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ โดยให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ จัดทำโครงการมาเพื่อขออนุมัติโดยเน้นการบำรุงดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้เป็นหลักเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรเป็นสำคัญ โดยกำหนดหลักเกณฑ์ที่จะดำเนินการดังนี้

ประเภทโครงการ	การดำเนินการ
๑. อ่างเก็บน้ำที่มีความจุไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ ลบ.ม.	ให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗
๒. อ่างเก็บน้ำที่มีพื้นที่น้ำท่วมไม่เกิน ๔๐ ไร่	
๓. ฝายกั้นลำน้ำที่มีความยาวสันฝายไม่เกิน ๑๕ เมตร	
๔. ท่อส่งน้ำโดยใช้ท่อขนาดไม่เกิน ๖ นิ้ว	
๕. ท่อพักน้ำขนาดความจุไม่เกิน ๓๐๐ ลบ.ม. ต่อถัง โดยทั้งระบบไม่เกิน ๑๐ ถัง	
๖. ระบบประปาภูเขา	

ตัวอย่างโครงการหลวง
แนวทางการดำเนินโครงการร่วมในพื้นที่ที่ได้รับการอนุญาต
(ได้รับประกาศกรมป่าไม้แล้ว)

หน่วยงานร่วมจัดทำโครงการ ระบุตำแหน่ง แบบแปลน อื่น ๆ

ขอความเห็นชอบ หรือแจ้งคณะทำงานสนับสนุนศูนย์พัฒนา/สถานีโครงการหลวงระดับอำเภอ

ขออนุญาตพื้นที่จัดทำโครงการ พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง กับสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่ และแจ้ง
ทางมูลนิธิโครงการหลวงอีกทางหนึ่ง

สำนักจัดการทรัพยากรท้องที่พิจารณา เป็นไปตามหลักเกณฑ์ สั่งเจ้าหน้าที่ป่าไม้กำกับ ควบคุม พร้อมแนบ
ประกาศกรมป่าไม้ และอนุญาตให้ดำเนินโครงการ

กรณีที่น่าสนใจ

หนังสือกรมป่าไม้ ที่ ทส ๑๖๐๙.๒/ว ๑๓๐๖๕ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๘

และให้ดำเนินการตามกฎหมายรักษาความเรื่องเสร็จที่ ๙๒๐/๒๕๕๘ ให้ยื่นขอตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๕๔